

GORICA

(Zjutranje izdanje).

Izhaja vsak **torek** in **petek** v tednu ob 11. uri predpoludne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana celoletno 8 K, polletno 4 K in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini, h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravništvo „Gorice“. Oglasi se računajo petkrat v tiskovni enoti, sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin, ako se tiskajo 2-krat po 14 vin, ako se tiskajo 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Vabilo na naročbo.

Leto je končano in obračamo se do svojih gospodov naročnikov in somišljenikov. Nikakor nečemo na dolgo in široko govoriti o našem programu, o naših namerah v novem letu, le v kratki potezi hočemo označiti pot, katero hočemo tudi v novem letu hoditi.

„Gorica“ je glasilo vseh narodno delujočih Slovencev na Goriškem. Program njen je in bo oni, za katerega so se zjediniili vsi slovenski in hrvaški državni in deželni poslanci dne 2. okt. 1890. v Ljubljani, in kateri je bil pozneje na nekaterih važnih in pomembnih shodih v nekoliko popolnjen, osobito v kolikor se tiče narodnega gospodarstva.

Zato bodemo obračali tudi odslej največjo pozornost boju, katerega bijemo goriški Slovenci za svoj narodni obstanek, držeč se pri tem vedno gesla „le v združenju je moč“.

Narodno gospodarska in socialna politična vprašanja, ki so danes bolj kot sploh kedaj na dnevnem redu, nas ne bodo našla nepripravljenih. Stanje velike mase narodove v deželi je stanje dežele same. V obrambo svojih koristi se združujejo danes trgovci in obrtniki, posestniki, kmetje in delavci in sploh vsi stanovi. Mi hočemo krepko podpirati vsa taka stremjenja, vedoč da je prihodnost tistega naroda, kateri ustvari najboljše socialne odnose med svojimi člani, vedoč, da si le ob materialnem blagostanju pomore tudi duševni kapital in njegovi plodovi.

V to delo nas veže ljubezen do naroda in priznanje verske resnice, ki nam je in bode vedno zvezda vodnica.

Z ozirom na gradivo skrbeti hočemo, da bo isto vedno zanimivo, verodostojno in raznovrstno. Naše somišljenike pa prosimo, da nas podpirajo materialno in duševno.

LISTEK.

Šest postaj.

Češki spisal V. Kosmák, Prevel Š. P. — ov.

Na to sedeta na voz ter se peljeta dalje. V gostilnici „Pri solcu“ se ustavita, župan dene konja v hlev, in potem gresta k onemu gospodu. Ta ni bil nikdo drug kakor stari pisar pri c. kr. okraj. glavarstvu. Gospod župan ga je poznal od komisij. Po končani obravnavi so sedeli večkrat kje pri kozarcu vina; seveda je plačal vselej gosp. župan. Županja je nesla na vsaki roki koš, da se je kar krivila.

Ko je videl gospod pisar polna koša, vsprejel je gospoda župana prav uljudno v svoji skromni sobici, in njegov rdeči nos je zacvel kot spomladna vijolica — ali le po barvi, nikakor ne po duhu.

„To je gospod župan z Modrije“, predstavljaj je gospod pisar svoje sloki soprog, — „in to je —?“ pogledal je vprašavno župana.

„Moja stara“, doloži župan Oblak.

Čim več bodemo imeli naročnikov, ki točno vrše svojo dolžnost, in sodelavcev, ki nam vestno pomagajo pri našem delu, tem imenitnejši in polnejši bode naš list. S tem pa si ne ustvarimo samo uglednega glasila, ampak pomagamo tudi prekornim našim šolskim zavodom, katerim je ves čisti dobiček namenjen.

Ker je odpadel z novim letom časniški kolek, smo nastavili našemu listu sledeče cene:

celoletno 8 kron,
polletno 4 krone,
četrletno 2 kroni.

Izhaja kakor doslej dvakrat na teden. Naročniki dobe brezplačno obsežni in zanimivi „Narodni Koledar“, kakor hitro bode dogotovljen.

List naš je torej najcenejši goriški politični časnik v ti obliki in v tem obsegu.

Uredništvo in upravnništvo.

Zahvala.

Podpisano društvo izreka tem potom svojo iskreno zahvalo p. n. gg. volilem veleposestnikom, ki so preziraje domači prepir in brez ozira na pritisk in mamila mogočnih krogov, složno glasovali za kandidata, katerega jim je društvo priporočilo v soglasju z volilci, združenimi na volilnem shodu dne 21. decembra, ter pripomogli mu do sijajne zmage.

V Gorici, 3. jan. 1900.

Za društvo „Sloga“:
dr. Ant. Gregorčič,
predsednik.

Naša volitev in vlada.

Še jedno kolesce, še jedno samo kolesce in naš deželnozborski voz pride v tir. Na njem pa bi se vozil italijanski primat ter zrl prezirljivo na nas goriške Slovence. To je ideal naše primorske vlade in njenih

Županja se vzravna in reče: „Tukaj sem prinesla nekaj v dar“.

Gospa diurnistka je najprej poželjivo pogledala koša, potem objela g. županja kot staro znanko: „To me veseli, to me veseli. Naj sedejo, naj!“

„Ne bolijo me noge. Saj sva sedela vso pot“.

„Nič ne dé. Naj se le vsedejo — tu na sofi, ali blazinjaku — jaz ne umejem dobro te slovenščine. — A ruto naj si denejo dol — tako! Ali so že zajutrekovali?“

„No res, že dvakrat“.

„Škoda! bila bi jim skuhala zajutrek. Seve, mi nemamo tako dobre smetane, kakor na deželi —“.

„Hotela sem vam prinesiti tudi to; ali bala sem se, da bi se ne razbila sklenica na vozu. Pa v drugo“.

„I — nu, to nič ne dé, pa v drugo. A kaj pa so nam prinesli tu?“

„Malenkost. Ni vredno govora“.

Gospa diurnistka vzdigne pokrov pri košu in po njenem rmenem obličju se razlije radosten nasmeh, — kot solnce po slanišču. Spozabila se je, plosnila z rokama, ter vzkliknila: „Ali vse to nam?“

zaveznikov Italijanov, to je začetek in konec njih delovanja in njih nehanja.

Naša vlada se je pred meseci resno bavila z razpustom našega deželnega zbora. Da ni še storila tega koraka, bilo je krivo le to, da so jej okrajna glavarstva odgovorila negativno na vprašanje, ali bi ne bilo mogoče doseči z razpustom deželnega zbora ter z novimi volitvami drugačno razmerje glasov in sicer na korist vlade in njenih zaveznikov Italijanov. Da si prihrani torej trud in stroške, ki bi ji pa ne prinesli zaželjenega uspeha, je opustila vlada misel glede razpusta, pač pa je pričela v novo neumorno tuhtati, kaj naj bi vendar vkrenila v dosego svojih namenov.

V tej zadevi ji prihitimo na pomoč Slovenci, kam bi srečnejšega slučajja za njo?! Nečuvni in nekvificirani napadi od izvestne strani, ki so prisilili gos. grofa Alf. Coroninija odložiti svoj deželnozborski mandat, obrnili so vodo vsaj navidezno tako zelo na vladin in njenih zaveznikov mlin, da so začeli kar poskakovati samega veselja. Še danes se spominjamo živo, kako si je stari lisjak zadovoljno menal roke v pokojnem „Corrieru“, ko je zvedel, da grof Coronini nikakor ne prevzame več deželnozborskega mandata. V prvi vrsti so pa gledali naši nasprotniki z velikim dopadanjem na naš domači prepir. Nadejali so se, da vbijejo z jednim udarcem najmanj dve muhi, da se namreč za večne čase odkrižajo najneveščnejše jim osebe grofa Coroninija in pa da skujejo deželnozborskemu vozu tisto kolesce, katero mu še manjka, da prične zopet veselo teči v korist našim narodnim nasprotnikom. Računali so pri tej priliki tudi na dejstvo, da se je vsled zadnje davčne revizije število naših veleposestnikov izdatno skrčilo, kajti pri sedanjih volitvah vpisanih je bilo v imeniku veleposestnikov le 212 volilcev, dočim jih je bilo pri prejšnjih deželnozborskih volitvah, ako se ne motimo 280. Med izbranimi volilci pa so skoro izključno samo Slovenci. Torej šlo je vladin in njenim zaveznikom, kakor vidimo, vse na roko, zategadelj se nismo čudili njih veselju in nadi do zmage.

Nastalo je sedaj vprašanje, kdo naj bi bil kandidat. Ugibali so mnogo na desno in levo, a na vse zadnje so ga iztaknili v osebi grofa Lanthierija. Ta mož je živel večinoma med Slovenci, se izdajal svoječasno celo za slovenskega grofa, prav lahko torej da na to limanico vjamemo marsikatero slovenskega kalina. Vprizorili so živahno agitacijo, vpregli vse c. kr. brate, c. kr. zete in c. kr. sinove. Pisava nekega slovenskega lista, ki

„Da, če se vam ne bo za malo zdelo“ odvrne Oblakova.

„Bog vari! To so krasne gosi“. — V tem se je g. diurnistka spet zavedla. — „No, vedi, mi si jih moremo — hvala Bogu — tudi kupiti, za to ne gre; ali v mestu se ne dobi nič dobrega, pa naj bi to plačal sé zlati. — A te race — to maslo — piščeta! Ali, da si delajo tako škodo, gospa županja! Vedó kaj, čašo kave — morajo piti z menoj, in ko bi jo imela liti v nje“.

„Ti, Fani“, reče jej diurnist, „midva z g. županom se imava tu nekaj pogovoriti. Da vama ne bodeva na poti, pa pojdeva v kavarno na čaj. Za urad je še dosti časa. Za pol ure se vrneva. V tem se bavi z gospo županijo“. — Na to odideta.

Gospa diurnistka gre v kuhinjo, dene nekoliko zrn kave v malin, zmelje to, potem pridene precej obilno cikorijskega, zmeša to z modrim mlekom in s to brozgo počasti gospo Oblakovo.

V kavarni pa sta sedela v dolbini g. pisar in Oblak ter pila čaj. Gospod diurnist za jutro ne pije kave; če sploh zajtrkuje, tedaj mu je najljubši kozarec žganja ali čaja. Župan je govoril dolgo in ognjeno.

je razburila nekatere naše gg. veleposestnike do skrajnosti, dajala jim je še večji pogum in računali so na gotovo zmago.

Ali delali so gospodje račun brez krčmarja. Prenizko so cenili samozavest in narodni čut naših gg. veleposestnikov, ki so si pri tej priliki osvetlili svoja poštena slovenska lica na najsijajnejši način.

Pršli so v zadostnem številu na volišče ter odločno protestirali proti nakanom vlade in njenih zaveznikov. Pokazali so, da so vedno in povsod pripravljeni varovati narodno čast.

V skrajni nevarnosti izginil je izmed njih vsak prepir, niso se brigali več za osebnosti. „Naš poslanec mora biti odločen in pošten Slovenec, bodisi pa to Peter ali Pavel“, te besede so se čule iz ust vseh naših volilcev. In to se je tudi zgodilo. Naš kandidat je dobil 103 glasove, a nasprotni 50. Ta odgovor naj si zapiše primorska vlada v svoj album, s tem odgovorom mora računati ona, hočeš ali nočeš. Ako hoče spraviti vlada naš deželnozborski voz v pravi tir, napeti mora druge strune, postaviti se mora na stališče nepristranosti.

Mi Slovenci, katerih nas je v deželi dve tretjini, ne zahtevamo ničesar drugega nego ono, kar nam gre po božji in človeški pravici in se nikakor ne udamo, dokler se to ne zgodi.

Postopanje vlade, ki je bilo pri tej priliki za nas Slovence skrajno žaljivo, zavračamo na tem mestu odločno. Našim državnim poslancem pa priporočamo, da ne opuste prilike, katera se jim bo prej ali slej ponudila na pristojnem mestu, da osvetlijo v pravi luči zadnji vladni nastop nasproti goriškim Slovincem.

Dopisi.

Iz Solkana, dne 1. jan. 1900. Občinske volitve v Solkanu vršile so se dne 27., 28. in 29. m. m. in je bila borba zelo živahna. Sedaj je postala že „moda“, da sta pri vsaki občinski volitvi dve stranki. Mi bi raditega solkanske volitve niti ne omenili, ako se ne bi bili pokazali tu za Slovence prav resni in žalostni pojavi. V Solkanu bivajo pač večinoma le Slovenci, le par družin je tu italijanskih, in vendar so delali in agitovali nekateri Slovenci v Solkanu za to, da bi postal tu župan — Italijan. Posebno v tretjem razredu je bil hud boj med Slovenci in ono stranko, ki je hotela imeti Lenassi-ja za župana. Zmagali so sijajno v tem in drugih razredih domačini, ki se zavedajo, da je bil Solkan med prvi-

Gospod diurnist pa je gledal le kar tako v neki ilustriran časopis ter kadil smodko.

Ko je bil župan dokončal, pogladi si gospod diurnist brke in odloži „Kikeriki“ (preprost ilustriran dunajski list) ter reče:

„To se bo vse napravilo; jaz poskrbim za to. Torej vi ste skrbnik teh Mrakovih otrok“.

„Da, prosim“.

„To „prosim“, in sploh vse poklone le pustite — saj se pozna!“ reče milostno gospod diurnist. „Ali, koliko pa je teh otrok?“

„Dvoje. Deček in deklica; deček ima pet let, deklica pa tri“.

„Roditelja sta že oba...?“ Gospod diurnist pokaže s prstom proti tlom.

„Oba sta tam, ubožca!“

„Kje pa sta? Pri kom pa stanujeta zdaj ta otroka?“

„Pri teti — sestri rajne“.

„Mhm! Pa hiša, ali je res razpadljiva?“ „Jedva stoji še po koncu“, odvrne župan ter se nakloni kakor podirajoči se zid...

(Dalje pride.)

mi občinami, ki so bile narodno zavedne in so visoko dvigale slovensko zastavo, dočim je nasprotna stranka propala.

Pripoznamo, da je lahko Italijan blaga duša, ki pomaga in da zaslužka dostim družinam, zato so mu dotičniki lahko hvaležni; vendar ta hvaležnost ne sme segati nikdar tako daleč, da bi hoteli dotičniki prodati vso občino — ptujcu Italijanu; to bi bil pač neznošen narodni škandal, pred katerim bi se moral naš vedno narodni Solkan od sramote obraz zakriti. Posledice tega nepremišljenega koraka postale bi za Slovence na Goriškem šodopolne, zato morajo Solkanski rodoljubi zopet obuditi oni ponos, ki je dičil že od l. 1848 narodni Solkan. Naša čitalnica, ki daje sedaj jako malo pojavov življenja od sebe, bila je nekdanj zelo sloveča, treba jo bode zopet oživeti —

G. Lenassi, ki je bil do sedaj vedno v starašinstvu, je sedaj vsled nakane njegovih privrženecv popolnoma propal in ni bil voljen več v nobenem razredu v starašinski svet. Solkanci nismo bili nikdar tako izključljivi, kakor gospoda v Gorici, da ne trpi nobenega pristaša druge narodnosti med seboj v starašinstvu; če ni bil sedaj voljen, zahvaliti se ima le svojim privrženecem, ki so ga hoteli celo postaviti županom naše sloveči slovenski občini.

Sicer pa piše „Piccolo“, da je bila ta volitev borba med liberalci in klerikalci. Mi tega ne vemo, a mogoče je, ker smo opazili znanega krčmarja Slovenca med glavnimi pristasi nasprotne stranke.

Iz Lokavca. Nesramno tendenciozni dopisi, kateri vejejo nekaj časa v „Soči“ proti tukajšnjemu županu in meni, dosegli so že skrajnost. Celo v privatno življenje zasebnika začeli so se vtikati.

V „Soči“ št. 103, kar pobalinsko lažejo, da nisem nikoli v adventnem času ogledal v cerkvi pri zornicah, ter, da je bilo slabo petje i. t. d., radi tega ker sem morda agitirati za Gregorčičevo stranko. — Ali ni obila rudečica sramu dopisnika, ko je pisal te lažnjive vrste? Kosmato dušo mora imeti in patent na debelo za laži! V onej hudi zimi ob 6 uri zjutraj, da bi hodil agitirati? Da sem parkrat zamudil zornice je res in to vsled tega, ker sem moral prečuti noči pri hudi bolezni lastnega sinčka. Mi li more Bog ali ljudje kaj takega zameriti? Človek, kateri ima dušo, mislim da ne, Bog

še manj. O cerkvenem petju v Lokavcu pa sploh se govori, da ni bilo še nikoli takega. Vsa čast pevcem! — Kar se tiče žuganja dopisnikov, povem mu glasno, naj ne čaka one zlate dobe, katero prerokujejo naši psevdopreroški dopisniki, temveč že sedaj lahko oddajo orgljarsko službo drugemu, verujte mi za to vam bodem hvaležen; dopisniku pa privošim iz celega vse maše zadušnice, da ga ne bodo tako težale na želodcu.

Vsi dopisi v „Soči“, kateri so došli iz Lokavca od teh dopisunov, so nesramno lažnjivi in dopisniki so nesramni lažnjiki, katero resnico sem kadar in kjer hočejo pripravljen dokazati.

Sram pa bodi tudi uredništvo „Soče“, da prinaša take dopise v svet, akoravno je že bilo obveščeno o njih neresničnosti. Danes mora vsak človek prisegati na evangelij „Soče“, drugače pride v črne bukve. Ni li tako maščevanje podlo, gosp. Gabršček? Toliko v pomislek tudi našemu učiteljstvu, da bo uvidelo, kdo uničuje ugled in pokopava stan, če ne more skupno pa posamezno.

V Lokavcu, 31. decembra 1899.

Jan. A. Tomažič,
nadučitelj.

Sempas, 4. januarja 1900. Novo leto 1900, je za nas Sempasce prepomembno, da bi ne dali duška veselju, ki ga čutimo.

V dan novega leta bil je pri nas shod, pri katerem smo osnovali: „Kmetijsko društvo za Sempas, registrirano zadrugo z omejeno zavezo“.

Udeležba bila je nepričakovano velika, kar nas navdaja z upom, da bode novo društvo tudi uspevalo.

Ljudstvo pozna svoje prijatelje, zato jih sluša in hodi za njimi.

„Bog živi gospoda župnika sklicatelja shoda“, odmevalo je v dan novega leta. Sklicatelj shoda č. g. župnik Grča je navzoče nagovoril, ter pojasnil namen shoda.

G. Rustja, nadučitelj, je pa v daljšem govoru pojasnil namen gospodarskih združenj nasproti konsumnim društvom.

Vspreh shoda je bil ta, da se je takoj vpisalo petdeset udov.

Z gotovostjo trdimo, da se jih bode vpisalo še toliko.

Voliti so si udje sledeče načelstvo: načelnik: g. Jože Krašan, posestnik; namestnik: g. Ant. Rustja, nadučitelj; odborniki:

Jož. Komel, Peter Batič, Anton Badalič, Anton Marinčič, Jožef Faganel, France Špacapan, posestniki in Julij Savelli, c. k. poštar. Nadzorništvo: načelnik: č. g. Bl. Grča, župnik; odborniki: Iv. Batič, Fran. Peršič, Ig. Hrovatin in Ig. Rijavec, posestniki. Razsodišče: bl. g. Ant. pl. Monari, župan in veleposest., gg. Jože Bele, posest., Anton Peršič, veleposestnik.

Izvoljenci so nam porok, da bode društvo rastlo in cvetlo, v kar pomozi Bog!

Politični razgled.

Sedanje ministerstvo je baje že izvršilo svojo nalogo, s tem, da je priredilo in izdalo na podlagi § 14. cesarske navedbe glede avstro-ogerske kvote, glede porazdelitvenega zakona in pa glede proračunskega provizorija. Zato pa poročajo listi, da odstopi v prav kratkem času. Cesar se je poddal namreč na lov na Štajersko. Okoli 10. t. m. se povrne na Dunaj in takrat se bodo začele delati priprave za imenovanje novega ministerstva.

Govori se, da postane dr. vit. Koerber skoraj gotovo ministerski predsednik ali imenujeta se še poleg njega tudi grof Pininski, galski namestnik in pa sekijski načelnik v naučenem ministerstvu dr. Režek.

Grof Eutenburg — knez.

Nemški cesar je podelil nemškemu poslaniku na avstrijskem dvoru grofu Eutenburgu knežji naslov.

Cesarske navedbe na podlagi § 14.

Zadnja Wiener-Zeitung objavlja na podlagi § 14. cesarske navedbe, s katerim se dovoljuje 1. skupni proračunski provizorij za 4 mesece; 2. proračunski provizorij za tostransko državno polovico za dobo šest mesecev; 3. kvotni prispevek, v razmerju kakor ga je sklenil kvotni odsek, končno 4. naredbo glede porazdelitve carinskih dohodkov.

Nepotrjeni zakonski načrti.

Cesar ni potrdil 7 zakonskih načrtov sklenjenih in vsprejetih v zadnjem zasedanju nižjeavstrijskega deželne zbora; med temi se nahajajo, zakonski načrti glede spremembe mestnega statuta ter mestnega volilnega reda dunajskega, zakonski načrti glede premembe občinskega reda ter občinskega volilnega reda za kmetijske občine na nižjeavstrijskem ter zakonski načrt, s katerim se je hotelo določiti, da je nemščina izključni učni jezik na nižjeavstrijskih ljudskih šolah.

Srbski kralj na Dunaju.

Srbski kralj Aleksander se je pripeljal dne 29. decembra m. l. na Dunaj, kjer ga je pričakoval na kolodvoru naš cesar z vsemi na Dunaju bivajočimi nadvojvodi. Oba monarha sta se petjala skupaj v odprti kočiji v cesarski dvorec. Tam so pričakovali najvišji dostojanstveniki visokega gosta. Pri dvorcu zbrani srbski dijaki so svojega kralja živahno pozdravljali.

Posledica odprave jezikovnih navedb na Češkem.

„Nar. L.“ javljajo, da je z 1. jan. 57 mestnih in nad sto kmetijskih občin ustavilo izvrševanje opravi prenešenega delokroga. Njim so se pridružili vsi češki okrajni zastopi.

Domače in razne novice.

Današnje število smo razposlali še vsem dosedanjim naročnikom in tudi nekaterim novim. Kdor se ne misli naročiti na list, naj nam ga blagovolji vrniti. One, ki nam ga ne vrnejo, smatrali bomo naročnikom.

Trdno upamo, da nam ostanejo zvesti vsi dosedanj prijetelji našega lista ter da nam pridobijo tudi novih.

Kardinal Missia se je 1. januarja vrnil iz Rima v Gorico. Na kolodvoru ga je pričakovala duhovščina in množica občinstva. Kardinal, katerega sta spremljala dva škofa, se je takoj odpeljal v svoj dvorec.

Desetletnico svojega delovanja pri „Edinosti“ je praznoval v ponedeljek njen glavni urednik g. Makso Gotič.

Za „Šolski dom“ nam je izročil duhovnik iz okolice 10 kron. — G. Ivan Kurinčič, kurat v Medani 10 kron. — G. Štefan Kerkoč, vikar v Lokavcu 8 kron.

† Štefan Bensa. V torek popoldne je po kratki bolezni umrl preč. g. Štefan Bensa, stolni škofastik in kanonik. Banjki je bil vodja knez nadškofijske pisarne, vitez Franc Jožefovega reda itd. V goriški škofiji je bil jako priljubljen. V soboto je bil še v pisarni. Bil je že dalje časa holehen, zdaj pa je še huda influenza pritisnila in blagi ranjki je moral umreti. Rojen je bil v Št. Mavru pri Gorici dne 5. aprila 1829 in v duhovnika posvečen dne 20. dec. 1851. N. v m. p.!

Izkaz izžrebanih števil loterije „Š. doma“ se, žal ne more še z današnjim listom priobčiti, ker je še precej sreček v rokah prodajalcev, ki jih še niso vrnili. Na dejaje se, da jih dobimo tekom par dni nazaj, prosimo častite imetelje kupljenih sreček blagovoljnega potrpljenja. Naknadno

nam je priobčiti še sledeča darila za loterijo, podarjena zadnje dni pred žrebanjem: G. čna Gizela Bizjak: elegantno blazino za zofa; g. čna Zora Jeretič: Stojalo za fotografije. G. čna Rozalja Cofič: šatuljo za lišp. Gospa Ana Ušaj: 6 finih krožnikov za sadje; g. Jernej Kopač: voščeno svečo v podobi knjižice.

Ženski oddelk „Šolskega doma“.

Okrajno sodišče in davkarijo v Kobaridu so slovesno otvorili dne 1. januarja. S tem je Kobaridu in okolici močno ustrezno.

Deželnozbornska volitev v veleposestvu, ki se je vršila v sredo dne 3. t. m. in pri kateri je dobil slovenski kandidat Oskar Gabršček 103 glasove, a vladno-italijanski kandidat grof Lanthieri 50 glasov, je pri razmerah, v katerih se je vršila lep dokaz razsodnosti naših gg. veleposestnikov. Da so nekateri tudi — Slovenci, a teh je bilo šteto, oddali svoj glas za nasprotnega kandidata, to je sicer žalostno, ali dandanes brez Iskarjotov itak nikjer ni. Sploh so se pa naši gg. veleposestniki vedli možki. Njih odločno olpor na atentat, katerega so poskušali izvesti krogi na njih narodno zavest, naj služi dotičnim krogom v dokaz, da so vsi njih poskusi zaman, ter da se ne damo Slovenci na Goriškem zavesti od nikogar. Mi zahtevamo svojih pravic, in od teh pravic ne odstopimo niti za las. Zadnji poskus izvesti krogi v zadati nam usodepoln udarec, potrdil nas je v prepričanju, da zamoremo iskati svoje rešitve le v odločnem nastopanju, ki pa naj bode od dne do dne vedno bolj brezobzirno. Da nam ni vlada naklonjena, to smo vedeli dobro, da je pa nastopila proti nam na tak žaljiv način, to je pa že preveč. No, mislimo, da jej bode ta lekcija v zadosten dokaz, da tako ne gre, niti ne pojde več dalje. Jedno bi pa vendarle še priporočali našim gg. veleposestnikom, namreč, da bi se pri prihodnji priliki osebno mnogoštevilnejše udeležili volitve, kajti, ko bi vsi poslali pooblastila, kam potem z njimi, ko sme vendar vsak volilec oddati poleg svojega samo še jeden glas za drugega nenavzočega volilec. Drugače pa gg. veleposestniki, vsa čast Vam! Sicer se pa še vrnemo k tej volitvi iz družih vzrokov.

Grof Lanthieri ima sedaj jedno zadostčenje, namreč, da je bil pred svojo smrtjo vsaj kandidat. Koliko ljudi pride in odide iz tega sveta, ki ne postanejo deležni te sreče. Prepričan je pa najbrže najbolj sam, da ni nikakor sposoben za poslanca ter se čudi vladi, da tako nizko ceni dolžnosti, katere pripadajo poslancu. Za to je pa tudi zadovoljnejši nego vlada, da je ostalo jedino le pri kandidaturi. Gospod grof je dober človek, v družbi veseljak in tudi napitnice v verzih zna stresati kar iz rokava. Ali to le pri polnih mizah in polnih kozarcih. V deželnem zboru, kjer vsega tega ni, bilo bi mu gotovo dolgočasno, zdehalo bi se mu in nevarnost bi bila, da bi celo ne zaspal. Sedaj je pa rešen vseh teh nevarnosti in osrečuje ga le prepričanje, da je izpolnil svojo patrijotično dolžnost, ko je bil pripravljen v skrajnem slučaju priteči na pomoč Italijanom — vse to pa, ker je vlada tako želela. Če nima človek sploh družih zaslug na svetu — je pa to tudi neka zasluga. Sploh pa je pokazal g. Lanthieri s tem svojim nastopom, da zna vsaj kandidirati, če že drugega ničesar ne umeje.

Najnovejše sredstvo, s katerim se da preganjati „Goričane“ je — pošiljanje anonimnih pisem oblastnim ter v njih lagati in sumničati neljube osebe. Po tem podlem sredstvu so posegli „Sočani“ v Lokavcu. Čestitamo pa še bolj „Soči“ in njenima patronoma — posebno pa dr. Tummi — na takih somišljenikih in sobojevnikih! Fej! Ali se bode zgrajala tržaška „Edinost“ nad takim postopanjem, kdo ve? Nam se zdi, da svojim ljubčkom ne šteje v zlo najpodlejšega sredstva.

Iz Lokavca pri Ajdovščini nam pišejo: „Soča“ se oklepa v zadnjih časih velikih trgovcev in obrtnikov ter veleposestnikov. Pri nas pa je čudno, da naši večji trgovci in obrtniki ter veleposestniki ne marajo prav nič za „Sočino“ oklepanje, ampak narobe je, da kriče in razgrajajo se za njega patrona — nekateri delavci, za katerih koristi se „Soča“ ne zmeni. Tako gorki so nekateri delavci, da hodijo celo izven občine uganjat burke. Za božične praznike bi bili ti razgrajaci kmalu neke dobili zasluznega plačila. Naj zahvalijo Boga, da so bili naleteli na hladnokrvne ljudi, ki so se le smejali burkam lokavskih delavcev, katere bi bili sicer lahko posadili pred vrata. Ljudje, ki tako delajo, kažejo le, da nimajo pojma o razmerah in da služijo kot mrlo orodje ljudem, katerih namenov ne poznajo.

Osepnice imajo otroci v občini Sv. Križ v veliki množini. Umro je že več otrok.

Z dežele * se čujejo glasovi, da naj bi se storili vsi mogoči koraki, da bi sprejel mandat za državni zbor zopet visokorodni gospod grof Alfred Coronini. Za tega ljubljence slovenskega naroda bi šli volileci v boj, za vsakega drugega pa bodo mlačni in bi ga volileci le zato, da zamaše praznino. Res je sicer, da so nesramni napadi mo-

* Volileci naj bodo uverjeni, da se v tem oziru gotovo vse potrebno ukrene. — Ured.

Naše srednje šole.

V.

„Gorica“ z dne 5. dec. l. l. je pisala: „Le pičlo število je onih nadarjenih učencev, ki premagajo vse šolske težkoče, ne da bi ta ali oni razred ponavljali“. Da je temu res tako, razvidno je iz sledečega razkaza.

L e t o	Število učencev pričetkom šol. leta v		Prvi razred jih je dovršilo v		Izmed prvošolcev dotičnega leta jih je prišlo brez ponavljanja v			
	I. a	I. b	I. a	I. b	IV. a	IV. b	VIII. a	VIII. b
1884	41	45	29	32	11	17	6	8
1885	55	48	35	29	20	6	14	1
1886	59	61	35	41	16	19	6	9
1887	62	57	41	41	17	13	6	6
1888	50	37	31	24	15	6	7	4
1889	64	48	36	30	14	11	8	6
1890	58	54	34	32	11	14	3	10
1891	61	59	39	38	12	16	7	7
1892	65	60	43	41	17	21	12	9
Skupaj . . .	515	469	323	308	133	123	69	60

Tudi številk tega razkaza so pomenljive, jako pomenljive! Kako majhno je število onih srečnih učencev, ki dovrše brez nezgode goriško gimnazijo! Izmed 469 slovenskih učencev I. razreda jih je prišlo do IV. brez ponavljanja samo 123 ali 26.2%, do VIII. pa samo 60 ali 12.7%. Najnesrečnejše je bilo leto 1885. Izmed 48 prvošolcev tega leta, je prišel brez ponavljanja v VIII. razred 1, reci: eden učenec! Nič boljši se ni godilo laškim učencem I. razreda. Izmed 515 učencev tega oddelka, prišlo jih je direktno v IV. razred 133 ali 25.8%, v VIII. pa 69 ali 13.3%. V 9 letih odpadlo jih je torej izmed 984 prvošolcev v prvem razredu 353 ali 35.8%, od prvega do četrtega 728 ali 73.9%, od prvega do osmega 855 ali 86.8%. Iz tega razvidimo, da je odpadlo v prvih treh nižjih razredih 73.9% učen-

cev, čemur je gotovo največ kriv tuji učni jezik. Ogromno število teh zaostalih dijakov je moralo ponavljati eden ali več razredov, le malo je bilo takih, ki so izstopili, umrli ali iz katerega koli vzroka zavod zapustili.

V naslednjih šolskih letih 1893—1899 je bil učni uspeh še slabši. Saj jih je odpadlo izmed 843 prvošolcev samo v prvem razredu 318 ali 37.7%. Posebno usodepolno je bilo zadnje šolsko leto za prvošolce slov. oddelka. Izmed 70 učencev tega razreda jih je izstopilo 8 med letom; padlo koncem II. tečaja 24, eden ni bil klasificiran, eden je imel ponavljalni izpit.

Ponesrečila se je torej skoraj polovica učencev. To ni bila bitva, to je bilo mersarsko klanje!

(Dalje prihodnjič.)

Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23. v hiši
priporoča čistiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino
raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, San-
domingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge -
Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in
dalmatinsko. - Petrolij v zaboji. - Sladkor
razne vrste. - Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. -
Več vrst rajža. - Miljsveče prve in druge
vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.
Razpošilja blago na vse kraje - Cena
primerna. - Postrežba točna.

Prevzetje gostilne.

Usojam si cenj. p. n. občinstvu uljudno
naznaniti, da sem prevzela gostilno v hiši
visokor. gosp. grofa Alfr. Coroninija na Cin
grofu via del Ponte nuovo št. 8
Oprta na večletne skušnje, prizadevala
si bojem vedno cenj. p. n. gostom postreči
z izbornim belim in črnim vinom, izvrstnim
pivom in ukusnimi jedili po zelo zmernih
cenah.

Gostilna je popolno na novo urejena,
poleg gostilne pa je uprav krasen prostor
za igranje na krogle.

S prošnjo za blagohotno naklonjenost
se prijazno priporočam za obilen obisk
udana

F. Gregorič.

CENIK

šolskih, pisarskih in raznih drugih
potrebščin.

Papir: pradni, zavoji (250 pol) od gl. 1 25	
predpisni, " " " " " " " " " " " "	0 70
pisemski, " " " " " " " " " " " "	0 60
Zavitki (kovrti) " " " " " " " " " " " "	0 20
Solske pisauke " " " " " " " " " " " "	0 65
Risanke " " " " " " " " " " " "	1 70
Sušilniki " " " " " " " " " " " "	0 08
Ploščice " " " " " " " " " " " "	0 06
Pisala, škatla " " " " " " " " " " " "	0 25
Ravnila, dvanaajstorič " " " " " " " " " " " "	0 14
Gobice za ploščice 100 " " " " " " " " " " " "	0 80
Peresa škatla (144 peres) " " " " " " " " " " " "	0 25
Svinčniki, dvanaajstorič " " " " " " " " " " " "	0 06
Tinta, 12 steklenic v škatli " " " " " " " " " " " "	0 45
" " 1 liter v steklenici " " " " " " " " " " " "	0 35
Knjige, vpisne " " " " " " " " " " " "	0 04
" " molitvene " " " " " " " " " " " "	0 12
Podobice, svete 100 " " " " " " " " " " " "	0 30
Mošnički za denar " " " " " " " " " " " "	0 10
Nožiči " " " " " " " " " " " "	0 15

I. t. d. vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

P. s. Solske pisauke izdeluje zdaj v
svojem področju in imajo mnogo lepši papir
in boljše ovitek nego dosedanje

Za naročila priporoča se najuljudnejše
V Gorici, Semeniška ulica št. 10.

G. Likar.

Andrej Cermel

na Kornju št. 10.

priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi
svoj trgovino vsakovrstnih potrebščin, ka-
ker: kavo vseh vrst, riž, olje itd. Na raz-
polago imo tudi domačo slanino: špeh in
salame in to, na drobno in debelo.
Cena zmerna, postrežba točna

Se čestim naznanjati p. n. občinstvu
da sem prevzel gostilno

„Pri Janezu“

na Kornju

ter do tečim izborna domača briska in vi-
pavska vina. Imam ceno prenočišča in po-
ljubno kuhinjsko postrežbo.

Priporočaje se v obilni obisk, se bi-
ležim vdani

J. Munih.

Prva kranjska tovarna testenin

Žnideršič & Valenčič

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in
različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem
okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v tem
času kar jih izdelujeva. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po
tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, ki dosedaj o
testeninah še slišati niso hoteli. Najine testenine vdobe se v
vseh boljših prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa
so le one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kg. z najino firmo.

Trgovecem pošiljava cenik zastoj in franko.

Mirodilnica (drogerija)

v Tržni ulici v poslop. okrož. so lišče
je bogato založena

z blagom najboljše vrste

ter more na drobno in debelo po skrom-
nih cenah postreči kmetom in obrt-
nikom, gospodarjem in gospodinjam in
vsem zasebnikom, ki potrebujejo mirodil-
niškega blaga.

Posebno se priporočamo cerkvenim
oblastim, županištvom, uradom, šolskim
vodstvom, društvom, javnim in priv-
zavodom, trgovcem, mojstrim, trgov-
cem, živinozdravnikom, pivovarjem
i d. Priporočamo zlasti barve suhe in
oljnat, aniline in lesna barva za
obeko, bronze; pokosti (lake), sušilo,
zamasko (kit), votliči, razne krede, fini
cement portlandski, čopiče, ščetki, ote-
ruče za noge, šablone, zamaške, gobce,
milo; sveče, užgalice, petrolej; najji-
neje žveplo in bakreni vitrioli; cevi in

druge reči iz kavčuka (galoše); razne soli, zdravilna zelišča, mineralne vode, cedilke;
(gume), cerkveno kadilo in kot primeso dišeči storaks; razna čistila, gladila in mazila;
prepase za kilo, obveze in drugo kirurškična opravo, poglačo za pse; toaletno milo in
drugo lepodišeče blago (parfumerije); potrebšchine za fotografijo ita.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 7.

Velika zaloga

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in
moške obleke, za vsaki stan in vsaki letni čas

v največji izbiri

kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne
preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, snajce
Jäger itd. itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

„Narodna tiskarna“ v Gorici

ulica Vetturini št. 9.

je preskrbljena s povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem. Izdeluje vsa dela
v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice razne
velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„Gorico“, ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah (zjutranje in večerno) ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone.

„Narod“, ki izhaja vsako drugo soboto ter velja celoletno 1 krono in 60 vinarjev, polletno pa 80 vinarjev. Kdor naroči 10 iztisov
pod enim naslovom, dobi 11. po vrhu.

V kratkem izdā

„Narodni koledar“, ki bo obsegal razen koledarskih podatkov in raznega drobiža, povesti poučne in zabavne vsebine ter
oglasne slovenskih trgovcev in obrtnikov iz mesta in dežele.

Začela je zalagati vsakovrstne tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade.

Že zdaj ima v zalogi sledeče cerkvene tiskovine:

1. Nota pro denuntiationibus faciendis;
2. Nota pro denuntiationibus factis;
3. Račun (3 pole) v slovenskem jeziku;
4. Testimonium status liberi;
5. Testimonium doct., relig. et baptismi;
6. Fides matrimonialis;
7. Fides nativitatis et baptismi;
8. Fides mortis et sepulturae;
9. Status animarum;
10. Liber matrimoniorum;
11. Liber baptizatorum;
12. Liber defunctorum;
13. Spovedni listki.

Vse druge tiskovine so v tisku, na kar opozarjamo sl. županstva in dr. urade.

Priporoča posetnice

Se ne boji konkurence